

Juryns bedömning

Framtidens lammstall – *Haby gård*

Hushållningssällskapet

Utlåtande

Inspirerande stallkoncept

Detta koncept visar ett rationellt stall för lammproduktion med hög flexibilitet där det både kommer vara roligt att arbeta och att vara djur. Laget har på ett inspirerande sätt kombinerat ny och tidigare kunskap och teknik. Konceptet möter de högt ställda ambitionerna i tävlingen på ett bra sätt, men till en betydligt högre prislapp än målet.

Konceptet visar på ett inspirerande sätt möjligheter för det mindre företaget med diversifierad produktion av kött och skinn med direktförsäljning till en miljö- och klimatmedveten kundkrets. I en bygd där jordbruksföretagen blir allt färre är en satsning som denna viktig för det framtida jordbrukslandskapet.

Lönsamt trots hög investeringsutgift

Konceptet har höga ambitioner när det gäller rationell drift och egen energiproduktion. Detta bidrar till en hög investeringsutgift på 7 800 kr per tacka (efter schablonmässigt investeringsstöd), vilket är betydligt mer än målet på 3 000 kr per tacka. Trots att investeringsutgiften ger höga avskrivningar och räntor visar konceptet en lönsamhet på 11 procent.

Kalkylen tillåter även ägaren att ta ut en skälig lön från verksamheten. Förklaringen ligger i att konceptet tar vara på möjligheterna att sälja kött och skinn direkt till konsumenter. Ytterligare en förklaring är tillgången till mycket betesmarker som ger stödintäkter. Lönsamheten bygger också på ambitiösa produktionsresultat med många sålda lamm per tacka, vilket kan vara en utmaning i en produktion av denna storlek.

Konsumentvänlig produktion

Djuren går ute hela sommarhalvåret, fodras med stor andel grovfoder på stall med solelsdrivna foderbord. Produktionen är integrerad där tacka och lamm är på samma gård hela uppfödningen. Konceptet har också en KRAV-anpassad kretsloppsproduktion med enbart egenproducerat foder.

Nytänkande golv

Golvet är gjort av packat stenmjöl, som är en intressant lösning. Golvmaterialiet har andra användningsområden när byggnaden en gång rivs. Det minskar på ett klimatsmart sätt användningen av betong.

Flexibel byggnad

Lönsamheten i lammproduktionen skulle dock bli bättre om byggnaden kunde användas som lammingsstall en större del av året, genom att kombineras med enklare byggnad. Byggnaden är också flexibel för andra användningar, till exempel maskinhall eller ridhus. Flexibiliteten skulle bli ännu större om vägghöjden var något högre.

Stallkonceptet tilldelas utmärkelser för

- God lönsamhet – *marknadsanpassad produktion med höga produktionsresultat*
- Flexibel byggnad – *plant golv och lös inredning ger hög flexibilitet*
- Energismart byggnad – *solceller samt eldriven utfodring och minilastare*
- Rationell drift – *bandfoderbord och lättarbetat stall*
- Miljö- och klimatsmart affärsverksamhet – *konsumentvänlig produktion*

Jurymedlemmar

Elof Nilsson, jordbruksföretagare med lammproduktion, Nors o Bäcks Gårdar AB

Titti Strömne, lammrådgivare, Glada Fåret

Erik Fagerberg, byggnadsrådgivare, Lantbyggbyrå i mellansverige AB

Per Hansson, ekonom, Sveriges Lantbruksuniversitet

Per Nilsson, landsbygdsutvecklare, Jordbruksverket

Jonas Fjertorp, juryordförande, Jordbruksverket

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Tävlingen och denna konferens är ett kompetensutvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling genom det svenska landsbygdsprogrammet.